

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 415 ♦ כג' אלול תשס"ז-א' תשרי תשס"ח ♦ 13.9.2007-6.9.2007 ♦ משוגר למנויים בלבד
מו"ל ועורכת: סיגל בן-ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: זהבית 4 יבנה | טל. 03-6354484 | פקס. 050-6812066

ארז; "גם אם הייתי שיכור לא הייתי חותם על ההסכם של הסתדרות המורים"

יו"ר ארגון המורים; ההסכם שעליו חתמה הסתדרות המורים מרמה את המורים. השכר יעלה לכל היותר באלף ש"ח לחודש עבור תוספת עבודה של כחצי משרה. אם המורים יעבדו חצי משרה נוספת בהוראה, שלא במסגרת הרפורמה, הם ירוויחו עליה אלפיים ש"ח

לימוד שקוּזו בשבע השנים האחרונות בחינוך העל יסודי, הפחתה הדרגתית, במשך חמש שנים, במספר התלמידים הממוצע בכיתה - של שני תלמידים מידי שנה.

לטענת ארז, לא הוצעו לו תנאי השכר המועגנים בהסכם שנחתם עם הסתדרות המורים, אך גם אם היו מוצעים היה מסרב להם; "אפילו אם הייתי שיכור לא הייתי מוכן לחתום על ההסכם". מדוע? למרות שעל פי חישוב שערך קו לחינוך שכרו של מורה מתחיל יעלה במסגרת הרפורמה החדשה מ-28 ש"ח לשעה ל-40 ש"ח לשעה, טען ארז, כי שכרו של מורה מתחיל במסגרת ההסכם דווקא ירד ל-26 ש"ח לשעה ברוטו. מתברר שהחישוב של ארז למשרת מורה ברפורמה הוא של 200 שעות חודשיות ולא 144 השעות הכלולות למעשה בהסכם. מתברר כי יו"ר ארגון המורים מוסיף לחישוב שלו שעות של עבודה בבית, וכן של השתלמויות ואסיפות הורים, שאינן נכללות בהסכם. לטענתו, ההסכם שעליו חתמה הסתדרות המורים מרמה את המורים; על פי סימולטור שהועלה לאתר הסתדרות המורים, יעלה לדבריו שכר המורים במסגרת הרפורמה לכל היותר באלף ש"ח לחודש עבור תוספת עבודה של כחצי משרה. לטענתו, אם אותו מורה יעבוד, למשל, חצי משרה נוספת בהוראה הוא ירוויח עליה לפחות אלפיים ש"ח.

ארז גם מתנגד להפרדה שנעשתה בהסכם בין שכר המורה לשכר המנהל. לדבריו, בגלל ההפרדה בשכר והסמכויות הנוספות שניתנו למנהלים במסגרת "אופק חדש", הם יהפכו לקבוצת אליטה, ויהיו הרבה יותר קשים ואסרטיביים כלפי ציבור המורים. (המשך בעמ' 2)

היום, יום ה', יכריע בית הדין לעבודה אם להסיר את צו המניעה ולהתיר לארגון המורים לשבש את הלימודים בבתי"ס העל יסודיים. בראיון שערך השבוע "קו לחינוך" עם יו"ר ארגון המורים, טען רן ארז, כי התנהלות בית הדין כשקבע שלא להתיר לארגון להשבית את בתי"ס העל יסודיים בימי הלימודים הראשונים, לא הייתה ראויה. לדבריו, בית הדין התעלם מנימוקי הארגון, למשל מכך שבניגוד להוראותיו של בית הדין עצמו, לא שלח האוצר נציגים בדרג מנכ"לים כמעט לאף אחת מפגישות המשא ומתן במהלך החופשה - אלא פקידים זוטרים בלבד. כדי להפגין את התמרמרות ארגון המורים כנגד פסיקת בית הדין לעבודה, קיימה במשך השבוע האחרון הנהלת הארגון שביתת שבת מול בית הדין.

בראיון לקו לחינוך לפני פתיחת שנת הלימודים, ציין מנכ"ל משה"ח, שמואל אבואב, כי בין ארגון המורים למשה"ח נותרו נקודות מחלוקת מעטות בלבד; תוספת שכר למורים המלמדים תלמידים לקויי למידה, תוספת שכר למורים המשמשים כמעריכי בחינות בגרות ומכסות פרישה.

לטענת ארז, רשימה זו היא ניסיון של אבואב להמעיט בנקודות המחלוקת בין ארגונו והממשלה. הרשימה של ארז ארוכה הרבה יותר. בראש ובראשונה הוא תובע תוספת שכר אמיתית ולא תוספת שכר של 5% לשנה במשך שלוש שנים, כפי שהציע האוצר. ארז גם דורש את שיפור תנאי העבודה של המורים - כולל תנאי הפנסיה, מכסות לפרישה מוקדמת, תוספת שכר למעריכי בחינות בגרות ולמורים ללקויי למידה ועוד. התביעות הנוספות של ארגון המורים הן; החזרה הדרגתית של 8.5 שעות

מחסור גדול במורים לאנגלית במערכת החינוך

נתן למנהלת להעסיק את המורה ההרה ולהעניק לה שעות הוראה רבות במחצית השנה הראשונה, כולל שעות דיפרנציאליות אם יש לביה"ס, ולהתמקד בהוראת האנגלית בכיתות ה' ו-ו' ולהפחית שעות מכיתה ד'.

ממשרד החינוך נמסר בתגובה, כי במספר מחוזות אכן קיים מחסור במורים לאנגלית. עם זאת, טוענים במשה"ח, כי המחסור במורים לאנגלית אינו גדול. עוד נמסר, כי כדי למנוע את התרחבות התופעה פועל אגף כוח אדם במשרד בשני מישורים; פרסום הצורך במורים לאנגלית בכלי התקשורת, ושיתוף פעולה עם המכללות להכשרת עובדי הוראה לאיתור וגיוס מועמדים ללימודי הוראת האנגלית המתאימים למערכת.

מנתונים שאסף "קו לחינוך" מסתמן, כי נכון לפתיחת שנת הלימודים, קיים מחסור גדול במורים לאנגלית בבתי"ס. כך, למשל, במחוז מרכז חסרים 26 מורים לאנגלית ובמחוז חיפה - כ-20 מורים.

בכנס למנהלים חדשים שערך מחוז המרכז לפני פתיחת שנת הלימודים, סיפרה אחת המנהלות, כי המועמדת הראויה היחידה שהגיעה לראיון עבודה להוראה באנגלית בהיריון, ותצא לחופשת לידה בחודש פברואר. "יש מיצ"ב באנגלית וצריך להגיע להישגים, אבל אין מורות", טענה המנהלת. מנהלת המחוז, סולי נתן, יעצה למנהלים לנקוט בצעדים יצירתיים ולעבוד עם המשאבים המועטים שיש להם כדי להתגבר על הבעיה. כך, למשל, הציעה

שרת החינוך; חוק נהרי לא ייושם ללא גיבוי תקציבי

"האוצר קבע, ולשם שינוי הסכמתי איתו, כי עלי לבחור בנושא אחד שבו יתווסף תקציב. ההחלטה שקיבלתי - ללכת על רפורמה עם הסתדרות המורים", כך אמרה שרת החינוך, יולי תמיר, בכנס היערכות של השלטון המקומי בשבוע שעבר. תמיר הוסיפה, שהיא מאמינה שהחינוך נקבע בסופו של דבר לפי איכות המורה, ומורה טוב יצליח

גם בתנאים לא כל כך טובים.

תמיר גם הבטיחה לאנשי השלטון המקומי, שלא תפרסם תקנות ליישום חוק נהרי עד שהממשלה לא תאשר תקציב נוסף למימון ביצוע החוק. המשמעות של החלטה זו, אם אכן תעמוד בה תמיר, היא שהרשויות המקומיות לא יאלצו להפריש מקופתן לחינוך העצמאי.

במגזר הערבי; נמשכת הפרטת החינוך הקדם יסודי

הבעיה המטרידה ביותר כיום את מנהלי מחלקות החינוך במגזר הערבי, מלבד המחסור בכיתות לימוד, היא הפרטת החינוך הקדם יסודי. לדברי מנהל מחלקת החינוך בעיריית סחנין וחבר ועדת המעקב של ערביי ישראל, נביה אבו סלאח, בסחנין יש 13 גנים שמפעילות עמותות מפלגתיות, עמותות איסלמיות וקבלנים פרטיים, המבקשים רווח קל. לדבריו, צצים הגנים הפרטיים במגזר הערבי כמו פטריות

לאחר הגשם. אבו סאלח טען, כי לא נענו פניות חוזרות ונשנות שלו למשה"ח בבקשה לקבל סיוע במאבק. במציאות זו; "לא ייתכן שמצד אחד מדברים על חינוך ממלכתי ומהצד האחר מפריטים את המערכת. כל קבלן שסיים רק כיתה ח', אומר לי שהוא מקושר עם משה"ח וקיבל רישיון לפתוח גן", טען אבו סלאח והוסיף "בכל הרשויות הערביות עושים מאתנו, מנהלי אגפי החינוך, צחוק".

השלטון המקומי; נשקול צעדים משפטיים כנגד הקפאת התקציבים

בכנס היערכות למנהלי מחלקות החינוך, אמר מנכ"ל מרכז השלטון המקומי, יעקב אגמון, כי השלטון המקומי שוקל בימים אלה לנקוט בצעדים משפטיים כנגד הקפאת המדדים בכספי העברות של משה"ח הנמשכת שבע שנים. לדבריו נאלצו הרשויות המקומיות לספוג בשנים אלו את העלאות במחירי הדלק בהסעות התלמידים, במחירי חשמל ומים ועוד.

שפקידי האוצר ראו שהרשויות המקומיות ספגו את הקיצוץ של 17% בתקציב לסייעות ועובדי מינהלה, הם ממשיכים בדרך זו. לדבריו, השלטון המקומי נאלץ לממן ב-120 מיליון ש"ח את ההתייקרויות בהסעות ובהוצאות חינוך נוספות כתוצאה מהקפאת התקציבים המועברים ממשה"ח. האחריות של המדינה היא לתת חינוך לילדי ישראל ולאט לאט מסובבים את הגלגל לכיוון שלנו. האזרח מוכה פעמיים; במס ההכנסה ובארנונה".

בנושא זה טען בכנס יו"ר מרכז השלטון המקומי, עדי אלדר, כי מכיוון

ארז; "גם אם הייתי שיכור לא הייתי חותם על ההסכם של הסתדרות המורים"

(המשך מעמ' 1)

על פי הערכתו של מנכ"ל משה"ח, הפסיד אשתקד כל מורה חבר הארגון כ-2,000 ש"ח משכרו בשל שביתות ועיצומים. ארז טוען שהסכום נמוך יותר. אבל לטענתו; "אי אפשר לצאת למאבק בלי נכונות גם להפסיד".

לשאלה האם, בדיעבד, היה משנה משהו בהתנהלותו בשנה האחרונה, עונה יו"ר ארגון המורים בחיוב. ארז מציין עוד, כי מורים חברי הארגון, המלמדים בחטיבות ביניים שבהן מרבית המורים חברי הסתדרות המורים, נתונים למכבש לחצים אדיר מצד המנהלים והמפקחים לעזוב את הארגון ולהצטרף להסתדרות המורים. הנימוק ללחץ הוא, שחברי הארגון מזיקים להתנהלותו התקינה של ביה"ס שלהם, ומונעים את הצטרפותו לרפורמה (נדרשת הסכמה של לפחות 70% מהמורים להצטרפות). "לא תיארתי לעצמי שמשה"ח והמנהלים ינקטו צעדים בלתי דמוקרטיים כאלה", אומר ארז.

משה"ח יפרסם מרכז הרחבת הספרייה דיגיטאלית

את השינויים בספרי הלימוד באינטרנט, ולא יוצאו לאור מהדורות חדשות מידי שנה.

דיין גם סבור, כי הספרייה הדיגיטאלית תפחית מהצורך לסחוב לביה"ס לפחות חלק מספרי הלימוד, במיוחד ספרים שמהם נדרש התלמיד ללמוד רק פרק מסוים. לדבריו, הספרייה הדיגיטאלית גם תעניק למורים יותר דינאמיות בהוראה; המורה לא יהיה כבול לספר לימוד מסוים, ויכול לקחת מכל ספר את הפרק הרצוי לו ולהפנות את התלמידים למספר ספרים. הספרים המועלים כיום לספרייה הדיגיטאלית הם ספרי הנייר שעוברים סריקה. לדברי דיין, כדי לנצל את הערך המוסף של המדיה הדיגיטאלית-אינטרנטית, יולבשו לספרים הסרוקים שכבות של פעילויות שאין בגרסת הנייר שלהם, כמו הפנייה לחיפוש מידע באינטרנט, קישורים לחומר רלוונטי באתרים ועוד. על פיתוח ספרי לימוד דיגיטאליים, שיעשו שימוש בכל יתרונות המדיה האינטרנטית, עדיין לא מדברים במשה"ח. דיין טוען, כי היתרון בספר הסרוק הוא, שהילד יכול לעבוד עמו על המחשב הביתי ואחר לעבוד בצורה טבעית וללא נתק עם ספר הנייר, בכיתה שאין בה מחשב.

גף יישומי מחשב במינהל למדע וטכנולוגיה במשה"ח השיק אשתקד את הספרייה הדיגיטאלית. היוזמה החלה בחודש דצמבר האחרון, עם העלאת 18 ספרי לימוד לספרייה. בראיון לקו לחינוך, אומר מנהל הגף, רוני דיין, כי נכון להיום הועלו לספרייה כ-40 ספרי לימוד.

לדברי דיין, אבן הנגף העיקרית בהרחבת הפרויקט למאות ואולי אלפי ספרי הלימוד, שבהם משתמשים במערכת החינוך, היא המו"לים המחזיקים בזכויות היוצרים. משה"ח כבר העלה לספרייה את הספרים שיש לו זכויות יוצרים עליהם. בימים אלה מגובש במשה"ח מרכז להעלאת ספרי לימוד שבידי הוצאות הספרים לספרייה. השימוש בספרי הלימוד הדיגיטאליים, שיועלו לספרייה על ידי המו"לים הזוכים במכרז, יהיה כנראה כרוך בתשלום. לדברי דיין, ככל שהמו"לים יפתחו יותר לרעיון של העלאת ספרים לאינטרנט, כך גם יגבר קצב הפיתוח של הספרייה.

האם כדאי בכלל להשקיע במיזם השאפתני כאשר במרבית בתי"ס היחס הוא של מחשב ל-11-12 תלמידים ויותר? דיין מסביר, כי אחת המטרות המרכזיות בהקמת הספרייה היא, שההוצאות לאור יעדכנו

שיעור בחשבון; בעקבות התקציב האבוד

רונית תירוש מציעה לוותר על המחוזות כדי לחסוך כסף למערכת החינוך, עמי וולנסקי מציע לא לוותר לחרדים על תוכנית הליבה, והאוצר לא רוצה לוותר על כלום – הוא רוצה להמשיך לנהל את תקציב החינוך.

האם באמת חסר כסף במערכת החינוך בארץ או שהמחסור הניכר כמעט בכל תחום - שעות לימוד, כיתות והישגי התלמידים הנמוכים - נובע מניהול לא יעיל של המשאבים? לשאלה זו נדרשו בכירי חינוך, ממשל ואקדמיה, בכנס העיר לחינוך, שהתקיים בשבוע שעבר בחולון.

מנכ"ל משרד האוצר, ירון אריאב, אמר בכנס, כי מערכת החינוך מניבה, על פי כל מדד, פחות תפוקה מהמצופה; "ההשקעה בחינוך בישראל גבוהה יותר מאשר בכל המדינות שאנו מכירים כולל המדינות המפותחות, מדינות ה-OECD. המשתמע מכך הוא, שיש חוסר יעילות גדול מאוד במערכת". לדבריו, אמנם כבר נפלה ההחלטה בממשלה להוסיף משאבים למערכת החינוך, אך זהו תנאי הכרחי ולא מספיק - המערכת חייבת לעבור שינוי דרמטי. לדעת אריאב, אחד התנאים ההכרחיים לשיפור ההישגים במערכת החינוך הוא העלאת דרישות הסף למורים.

לדברי ד"ר חנה בן ישי, מהחוג למדיניות החינוך באוניברסיטה העברית, יש הרבה מאוד כסף במערכת החינוך הישראלית גם בהשוואה למדינות המפותחות. לטענתה, התפוקות במערכת החינוך נמוכות לעומת התשומות ולא רק בהישגים, אלא גם בכל מדד אחר - בשוויוניות, בערכים ובמגדר. לטענת בן ישי, גם ההשקעה של המדינה בחינוך גבוהה יחסית למדינות מפותחות אחרות - כ-13.5% מתקציב המדינה. הבעיה של מערכת החינוך בישראל, לדברי בן ישי, אינה מחסור בכסף, אלא חלוקה לא שוויונית של התקציב וחוסר יעילות בהפעלת מערכת החינוך, שגורמים להשקעה התקציבית להיות בלתי אפקטיבית.

לדברי ד"ר עמי וולנסקי מביה"ס לחינוך באוניברסיטת תל אביב, טען בכנס, כי תקציב החינוך אינו מספיק. לדבריו יש לבחון את תקציב החינוך בארבעה תחומים החיוניים לחברה הישראלית ובכולם חל פחות ניכר ב-7 השנים האחרונות: צמצום פערים, ביקושים להוראה, ד"ר עמי וולנסקי מביה"ס לחינוך באוניברסיטת תל אביב, טען בכנס, כי תקציב החינוך אינו מספיק. לדבריו יש לבחון את תקציב החינוך בארבעה תחומים החיוניים לחברה הישראלית ובכולם חל פחות ניכר ב-7 השנים האחרונות: צמצום פערים, ביקושים להוראה, מועד למשכורות המורים והצוות ו-1.7% למשכורות עובדי המשרד. לדבריה, עשרת האחוזים הנוותרים של התקציב הם "הנשמה היתירה" של משה"ח, אך גם הם מופנים לתמיכה בגופים רבים, תנועות נוער וכדומה. באחוזים הבודדים שנשארים, מתאפשר רק חופש מסוים למחוזות ולבתי"ס להשקיע בייחודיות ויצירתיות. לטענת תירוש, שינוי המערכת תוך כדי תנועה עולה הרבה יותר מאשר בניית מערכת מראשיתה, אך האוצר אינו מוכן לקבל אמת זו. מסיבה זו הרפורמות בחינוך נדונו לדעתה לכישלון. האם ניתן בכלל לייעל את מערכת החינוך? לדעת תירוש אפשר בהחלט לוותר על אחד משלבי ההיררכיה במערכת - המחוזות.

ברשתות הטכנולוגיות

אורט: הכרזות שרת החינוך לא באות לידי ביטוי בתקציב

הכרזותיה של שרת החינוך על שינוי עמדתה כלפי החינוך הטכנולוגי עדיין אינן מתבטאות בגידול כלשהו בתקציבים שמקבלת השנה רשת אורט ממשה"ח, כך נמסר מהנהלת הרשת לקו לחינוך. כך, למשל, טוענים בהנהלת הרשת, כי הרחבת פרויקט ט"וב - טכנאי ובגרות, בתשס"ח מ-5 ל-15 בתי"ס ברשת תמומן מביטול מגמות לימוד אחרות בבתי"ס שבהם יופעל הפרויקט, ולא מתוספת תקציבית.

בחמש השנים האחרונות הצטרפו לרשת אורט 23 בתי"ס. מדובר בעיקר בבתי"ס על יסודיים ברשויות מקומיות חלשות, שהתקשו

בשנת הלימודים החדשה תפתח עמל ב"ס חדש למקצועות התעופה לשוחרי חיל האוויר, במתחם ביה"ס עמל חדרה למדעים ולאומוניות. מהרשת נמסר, כי בתשס"ח שומרת עמל על יציבות במספרם הכולל של תלמידיה. בתשס"ח תציין רשת עמל 80 שנה להיווסדה, בפרויקטים מיוחדים שישולבו בחגיגות 60 שנה למדינה. אחד מהפרויקטים, שיערך בשיתוף עם החברה להגנת הטבע, הוא "עמל 1 בשביל ישראל". בפרויקט ישתתפו כל תלמידי שכבת י' של הרשת. התלמידים יצעדו בשביל ישראל מן ועד אילת ויקבלו בסוף המסע

30 כיתות נוספות יצטרפו השנה לתוכנית הניסוי "טכנאי ובגרות"

כאשר שנת הלימודים כבר בפתח, עונה ויניק בשלילה. לדבריה, בשנה הראשונה של הפרויקט, בכיתה ט', הוא כולל בעיקר תגבור בלימודים עיוניים במקצועות; מתמטיקה, אנגלית, שפה ומדע וטכנולוגיה, ולכן לא נדרשת מביה"ס הכנה מיוחדת. מנהלת המינהל למדע וטכנולוגיה מעריכה, כי ניתן יהיה לפתוח את המסלול בבתי"ס הנוספים מייד לאחר החגים. ויניק מייחסת את העיתוי להרחבת פרויקט טכנאי ובגרות ככל הנראה לשינוי בעמדתה של שרת החינוך, יולי תמיר, כלפי מסלול הלימודים הטכנולוגי, בעקבות ביקורה בסינגפור. ויניק מוסיפה, כי משה"ח יאפשר לתלמידי מסלול הטכנאי ובגרות, שלא יספיקו להשלים את הבגרות או לקבל תעודת טכנאי בכיתה י"ב, לעשות זאת בשנת לימודים נוספת. לדבריה, לפרויקט יתרונות רבים, ביניהם דרוג מסלולי החינוך הטכנולוגי, ותרומה לתעשייה המשועת לטכנאים ולתלמידים עצמם, שלא היו משיגים בדרך אחרת תעודת בגרות או שהיו משיגים תעודה שאינה עומדת בסף ללימודים אקדמיים. "מדינות מתקדמות רבות סובלות כיום ממחסור באנשי מקצוע, ומלקות את עצמן על שקראו לאקדמיזציה של מערכת החינוך תוך הזנחת החינוך הטכנולוגי", מסכמת ויניק.

פרויקט טו"ב - טכנאים ובגרות, נחנך לפני כשנתיים בשלהי תקופת כהונתה של לימוד לבנת. כמו פרויקטים נוספים שהונהגו בתקופת לבנת, גם פרויקט זה לא הורחב בשנת הלימודים שעברה והתקיים במתכונת ניסויית מצומצמת ב-9 בתי"ס של רשתות אורט ועמל. לדברי ראש המינהל למדע וטכנולוגיה במשה"ח, חנה ויניק, יחול בתשס"ח גידול משמעותי בפרויקט והוא יופעל, עדיין במסגרת ניסויית, ב-30 כיתות נוספות ל-18 הכיתות הקיימות. ויניק מוסיפה, שפרויקט טכנאי ובגרות יפתח השנה גם לבתי"ס על יסודיים, שאינם שייכים לרשתות הטכנולוגיות. כיוון שהתוכנית מתחילה בכיתות ט', יוכלו להצטרף אליה רק בתי"ס ארבע שנתיים או שש שנתיים. הקריטריון להצטרפות לפרויקט הוא, שבביה"ס מתקיימות אחת או יותר מהמגמות; מערכות ייצור ממוחשבות, בקרה ואנרגיה או אלקטרוניקה. לדברי ויניק, משה"ח איתר את בתי"ס העומדים בדרישה זו, כ-60 בתי"ס פוטנציאליים, ולמנהליהם נשלחו מכתבים המציעים להם להצטרף לפרויקט. לדבריה, בתי"ס שיצטרפו לפרויקט יזכו לתגבור שעות במקצועות העיוניים והטכנולוגיים. עיקר התגבור במקצועות העיוניים יהיה בכיתה ט'. לשאלה; "האם אין זה מאוחר מידי להציע ההצטרפות לפרויקט

מסע בין כוכבים
חוויה אסטרונומית מעולה אחר

רכזי טיולים, מורים לשל"ח, לפיסיקה ומנהלי בתי ספר יקרים.

המרכז לאסטרונומיה מצפה רמון
מזמין אתכם להחליף את
הדיסקו ומעגל המתופפים המסורתי
בחווייה אטרקטיבית שערך מוסף חינוכי ולימודי בצידה

★ תצפית כוכבים בשטח על כוכבי הלכת ומכתשי הירח
בשילוב אגדות וסיפורים על קבוצות הכוכבים
★ ביקור בפלנטריום ויציאה לסיור בחלל כפעילות יום או פעילות לילה.

אנו ערוכים גם להגעה לבתי ספר.
אל תטרוחו בארגון אוטובוסים, ליווי בנשק וחובשים.
תוכלו לפנות ישירות אלינו, או למסור את הפרטים שלנו לסוכני התיירות השונים.
באמתחתנו המלצות רבות ועבודה משותפת עם סוכנויות גדולות כמו אגד תיור,
החברה להגנת הטבע, רשות שמורות הטבע ועוד.

אמז'ק מ-50 בגייס כבר ביקרו אצלנו אנחנו

פנו אלינו לקבלת רשימת ממליצים
www.startrip.co.il מידע נוסף באתרנו:
בטלפון: 08-659-59-59
או במייל - info@startrip.co.il

נחנך: פרויקט "מחשב נייד לכל מורה בישראל"

בשבוע שעבר התקיים טקס חנוכת פרויקט "מחשב נייד לכל מורה". במסגרת הפרויקט, שאותו מובילים קרן אתנה ומשרד ראש הממשלה, מחולקים בימים אלה מחשבים ניידים ל-305 מורים מ-12 בתי"ס יסודיים וחיטבות ביניים בערד, ירוחם ובאר שבע. המורים ישתתפו גם בקורס הדרכה בן 112 שעות. הקורס ימשך כחצי שנה ויהיה מוכר לגמול השתלמות. במסגרת הקורס ילמדו המורים שימושי מחשב ואינטרנט וכלים להוראה באמצעות המחשב. בבתי"ס שבהם יחולקו המחשבים, יותקנו ציוד אינטרנט אלחוטי ומקרן ברקו להקרנה מהמחשב בפני התלמידים. הניסוי ילווה בתהליך הערכה ותיעוד, שממנו יופקו לקחים לפני חלוקת המחשבים הניידים לאלפי מורים בכל הארץ. בכוננת קרן אתנה להרחיב את הפרויקט עד סוף שנת 2008 ל-6,000 מורים ועד שנת 2012 ל-60 אלף מורים. את הפרויקט יזם יו"ר קרן אתנה, אורי בן-ארי, ששימש בעבר כסגן נשיא בנס טכנולוגיות וכמנכ"ל אינטרנט זהב. בן ארי, הפועל בקרן בהתנדבות, סיפר בכנס העיר לחינוך, כי נדהם לגלות שציבור המורים אינו מכיר טוב את האינטרנט ולחלק ניכר ממנו יש "פחד מחשב". בן ארי סבור, כי הפרויקט יסייע להעצים את המורים ולשקם את מעמדם. בטקס חנוכת הפרויקט השתתפו ראש הממשלה, אהוד אולמרט, שרת החינוך, יולי תמיר, ומזכ"ל הסתדרות המורים, יוסי וסרמן. המחשב הנייד שנבחר לפרויקט הוא של חברת פוג'יטסו סימנס. לדברי בן ארי, נרתמו לפרויקט חברות המחשוב והתוכנה הגדולות, מה שתרום לעלות נמוכה של כ-500 דולר בלבד למחשב נייד (שאותו מקבלים המורים בחינם). מדובר במחשב קטן יחסית, בגודל 14 אינץ', קל משקל, שהותאם במיוחד לעובדה שמרבית המורים הן נשים. הפרויקט יתקצב על ידי משרד ראש הממשלה, משה"ח, קרן מיראז' לפיתוח הנגב, אורט העולמית, אינטל, מיקרוסופט, סימנס ועוד.

■ בחולון; משימה (כמעט) בלתי

אפשרית - "הובלת מערכת החינוך העירונית היא משימה כמעט בלתי אפשרית", כך אמר ראש עיריית חולון, מוטי ששון, בכנס ההיערכות של מנהלי מחלקות החינוך, שאותו אירח בשבוע שעבר בעירו. ששון פירט את ההוצאה מקופת עיריית חולון לחינוך השנה; 61 מיליון ש"ח לחינוך הפורמאלי וסכום זהה לחינוך הבלתי פורמאלי. "אני מוסיף השנה שני מיליון ש"ח לחינוך המיוחד, שני מיליון ש"ח לפרויקט לטיפול באלימות בני נוער, מאות אלפי ש"ח לתשלום למלווים להסעות ועוד. בקצב כזה נגיע בקרוב להוצאה של אחד לאחד מול משה"ח", הוסיף ששון. ראש עיריית חולון התבטא בחומרה כנגד הצעת האוצר לקחת 20% מהכנסות של 15 הרשויות החזקות ולהעבירן לרשויות חלשות; "אי אפשר לשבת בממשלה ולקבל החלטות מטופשות כאלו להעביר מאתנו כספים לרשויות המתנהלות בצורה בלתי יעילה. אתם גודעים לנו את הידיים והרגליים".

ועד י"ב. עיריית רמת גן תמשיך בתשס"ח, כמו ב-17 השנים הקודמות, את מימון פרויקט יום לימודים מלא בכל בתיה"ס היסודיים בעיר. במסגרת הפרויקט העירייה מוסיפה לבתיה"ס כ-70,000 שעות לימוד בשנה בעלות של כ-6 מיליון ש"ח. השנה משקיעה עיריית רמת גן 44 מיליון ש"ח בשיפוצי מוסדות החינוך. חלק מהעבודות לא הושלמו במהלך הקיץ ויימשכו בשנת הלימודים ובהן; הקמת מרכזי משאבים בארבעה בתי"ס יסודיים בעלות כוללת של כ-10 מיליון ש"ח, בניית שתי מעליות לתלמידים נכים בבתיה"ס היסודיים כשמונאים ועתידי ועוד.

■ בלוד; יימשך פרויקט "הטיפול

הנקודתי" - בחודש שעבר אישרה הממשלה תקציב נוסף של כ-20 מיליון לשנה לשלוש השנים הקרובות להמשך פרויקט הטיפול הנקודתי במערכת החינוך בלוד. העיר מנוהלת מזה שנה על ידי ועדה קרואה, שבראשה עומד אילן הררי. תוכנית הטיפול הנקודתי הונהגה במערכת החינוך בלוד לפני כחמש שנים בשל ההישגים הירודים של התלמידים בעיר. התוכנית כוללת; שיפור מבנים ותשתיות, יום לימודים ארוך בגני הילדים, שעות תגבור לבגרות, קידום המצוינות ומקצועות המדע והטכנולוגיה, הגברת הטיפול במניעת נשירה ועוד.

העל יסודי אוחדו בתיה"ס קלאבין ואורט מינקוף בשל מספר תלמידים מועט.

■ בחיפה; תושלם התקנת מזגנים

בכל בתיה"ס - ב-73 בתיה"ס היסודיים, 20 חטיבות הביניים ו-31 החטיבות עליונות בחיפה ילמדו השנה כ-36,150 תלמידים. בחיפה גם 282 גני ילדים שבהם ילמדו 5,840 ילדים. בשנת הלימודים הקרובה תשלם עיריית חיפה את פרויקט התקנת מערכות מיזוג האוויר בכל בתיה"ס והגנים בעיר במסגרת פרויקט רב שנתי שעלותו כ-20 מיליון ש"ח. השנה גם תרכוש העירייה בסיוע מפעל הפיס כ-350 מחשבים לבתיה"ס, ותשדרג מערכות תקשורת מחשבים וציוד נלווה בעלות של כ-1.5 מיליון ש"ח.

■ בהרצליה; יציבות במספר

התלמידים - בהרצליה נשמרת בתשס"ח היציבות במספר התלמידים במערכת החינוך; בגנים ילמדו 2,352 ילדים לעומת 2,285 אשתקד, ביסודיים - 5,732 תלמידים לעומת 5,687 בתשס"ז ובעל יסודיים - 5,972 תלמידים לעומת 6,144 בתשס"ז. עיריית הרצליה השקיעה במהלך הקיץ כ-8 מיליון ש"ח בשיפוץ מוסדות החינוך ובשדרוג מערכות תשתית, איטום גגות וסילוק מפגעי ביטחות. הרצליה מציינת את הצלחת הפורטל החינוכי שלה, שמרכז את פעילות מערכת החינוך הרשותית וכולל מידע לימודי רב ופורומים למורים ולתלמידים בתחומים שונים. בפורטל, שנפתח לפני כשנתיים, נרשמו בתשס"ז כ-142 אלף כניסות של מורים, כ-159 אלף כניסות של תלמידים ומעל למיליון וחצי כניסות של אורחים.

■ בנתניה; תוספת תקציב לטיפול

מצוינות - במערכת החינוך בנתניה ילמדו השנה כ-37 אלף תלמידים ב-186 גנים, 46 בתי"ס יסודיים ו-16 בתי"ס על יסודיים.

עיריית נתניה אישרה לאחרונה תוספת של למעלה מחצי מיליון ש"ח לטובת פרויקטים לטיפול המצוינות בחטיבות הביניים. כל אחת מחטיבות הביניים בעיר תקבל מהעירייה השנה תוספת של 10 שעות שבועיות להפעלת תוכניות מצוינות.

■ ברמת גן; העירייה תוסיף 70

אלף שעות לימוד לבתיה"ס - במערכת החינוך ברמת גן לומדים השנה כ-22 אלף תלמידים מגילאי טרום חובה

■ בתל אביב; גידול במספר

התלמידים - בתל אביב-יפו גדל השנה מספר התלמידים בכ-8% לעומת תשס"ז - מ-55 אלף לכ-60 אלף. שיעור העלייה הגדול ביותר, של כ-20%, נרשם בילדי 325 הגנים בעיר - 12,000 אלף השנה לעומת 10,000 אשתקד. בחינוך היסודי בעיר ילמדו השנה 24 אלף תלמידים ב-57 בתי"ס של החינוך הממלכתי והממלכתי-דתי וב-16 בתי"ס של החינוך המוכר שאינו רשמי, מהם כ-4,000 תלמידים העולים לכיתה א'. בחינוך העל יסודי בעיר ילמדו כ-20 אלף תלמידים ב-24 בתי"ס, ובחינוך המיוחד - 1,600 תלמידים ב-16 בתי"ס. כ-2,400 תלמידים מתל אביב ילמדו בחינוך החרדי ובמסגרות לימוד מחוץ לעיר. למרות הגידול במספר התלמידים, לא נפתחו השנה בתל אביב בתי"ס חדשים.

מעיריית תל אביב נמסר לקו לחינוך, כי השנה תשקיע העירייה כ-13,500 ש"ח בממוצע בכל תלמיד, יותר מכפול מהממוצע הרשותי הארצי, העומד על 6,500 ש"ח לתלמיד. עוד נמסר, כי התוספת העירונית לשעות הלימוד בחינוך היסודי, מעבר להקצבות משה"ח, תהיה 14 מיליון ש"ח בחינוך היסודי, 38 מיליון ש"ח בחינוך העל יסודי, וכ-3 מיליון ש"ח בחינוך המיוחד. כ-3,500 תלמידי בתי"ס יסודיים בעיר יקבלו הזנה במסגרת יום לימודים ארוך.

■ בירושלים; ירידה במספר

תלמידי הממלכתיים - מספר התלמידים הצפוי במנח"י בשנת הלימודים תשס"ח הוא 116,584 תלמידים. מספר זה כולל את תלמידי החינוך הממלכתי, החינוך הממלכתי-דתי והחינוך הערבי המוכר שאינו רשמי. כ-90 אלף תלמידים נוספים ילמדו בחינוך החרדי בעיר. בתשס"ח ממשיכה ירידה במספר התלמידים בבתיה"ס של החינוך הממלכתי היהודי בירושלים; בבתיה"ס היסודיים ילמדו 22,444 תלמידים לעומת 23,316 אשתקד - ירידה של כ-4%, בבתיה"ס העל יסודיים חלה ירידה קלה יותר של כאחוז אחד במספר התלמידים - 26,227 בתשס"ח לעומת 26,563 תלמידים בתשס"ז. בגני הילדים שתחת פיקוח מנח"י ילמדו השנה 8,340 ילדים ובחינוך המיוחד - 1,997 תלמידים.

בחינוך הערבי ילמדו השנה כ-57,500 תלמידים לעומת כ-55,500 אשתקד. במערכת החינוך שבפיקוח מנח"י לא נפתחו השנה בתי"ס חדשים, ובחינוך

מחוז צפון

■ התייעלות ארגונית - במערכת החינוך במחוז צפון ילמדו השנה כ-290 אלף תלמידים בגילאי גן ועד י"ב. 108 בתי"ס במחוז ישתתפו ברפורמת "אופק חדש". אחד היעדים המרכזיים של מחוז צפון השנה הוא שיפור התרבות הארגונית ואיכות השירות ומיסוד תהליכי בקרה, הערכה ומשוב. כדי להשיג היעד זה, יפעיל השנה המחוז תהליך התייעלות שמטרתו קבלת התו האירופי לאיכות ומצוינות בניהול EFQM. יעד מחוזי נוסף הוא התייעלות תקציבית על ידי צמצום שעות פרופסיונאליות של עובדי הוראה. יעדים נוספים; הטמעת תוכניות פדגוגיות בכל שכבות הגיל, שיפור הישגים וקידום המצוינות, העמקת לימודי המורשת בחברה רב-תרבותית, הגברת הטיפול בילדים ונוער בסיכון, חיזוק הקשר בין התעשייה למוסדות החינוך והיערכות לשעת חירום. חלק מהיעדים יציב המחוז למוסדות החינוך כיעדי חובה, למשל שיפור הישגים והאקלים החינוכי. יעדים אחרים יוצבו למוסדות החינוך כיעדי בחירה, למשל פיתוח המשאב האנושי, העמקת לימודי המורשת, שיפור התקשוב ומיסוד תהליכי בקרה ומשוב. בתי"ס יוכלו גם לגבש להם יעדים ייחודיים נוספים לפי בחירתם.

מחוז חיפה

■ מאות מורים מיותרים - במחוז חיפה ילמדו בשנת הלימודים הקרובה כ-168,000 תלמידים, בגילאי גן-י"ב. במחוז נוצרו השנה עודפים גדולים יחסית של מורים קבועים שלא נמצא להם שיבוץ בבתי"ס. מדובר בעיקר במורים מהחינוך הממלכתי-דתי ומורים של המקצועות הטכנולוגיים. חלק מהמורים ישלח לבתי"ס לתגבור לימודי. סך כל ההעברות היוזמות של מורים במחוז השנה הוא 397. מהמחוז נמסר, כי כל בוגרי המכללות מהמגזר הלא היהודי, שלמדו במסלולי המצוינות, נקלטו השנה במשרות הוראה. 25 בתי"ס מהמחוז יכללו השנה בתוכנית הרפורמה "אופק חינוכי". היעדים המרכזיים של מחוז חיפה השנה הם; תגבור נושא הזהירות בדרכים והעמקת לימודי המדעים בחינוך הקדם יסודי, טיפוח המצוינות - השנה תתחיל ב-11 בתי"ס יסודיים במחוז תוכנית "אמירים", שבמסגרתה ייחשפו התלמידים לתחומי דעת מגוונים. במערכת החינוך העל-יסודי במחוז יושם השנה דגש על מניעת נשירה סמויה של תלמידים בסיכון באמצעות העצמת תחושות המוגנות והחוסן. מחוז חיפה הציב לעצמו מטרה לצמצם את הנשירה ב-40%. יעד נוסף

ביניים, 93 חטיבות עליונות ו-34 בתי ספר לחינוך מיוחד. השנה לא נפתח ב"ס חדש במחוז וגם לא נסגרו בתי"ס. היעדים המרכזיים של מחוז תל אביב השנה הם; פיתוח מנהלי בתי"ס באמצעות תוכניות הכשרה שונות, הרחבת החינוך הלשוני בבתי"ס לאורך כל שעות הלימודים, הכשרת צוותי חינוך לטיפול רב-תרבותי הפנאי של התלמידים והרחבת מעגל התלמידים הפועלים במסגרות פנאי משמעותית, שיפור הישגי התלמידים בלימודים במיוחד במתמטיקה. למטרה זו תתקיים הכשרת גננות בהשתלמויות לפיתוח חשיבה המתמטית בקרב הילדים, ויכשרו רכזים למתמטיקה בבתי"ס היסודיים.

מחוז דרום

■ ירידה במספר התלמידים - במחוז דרום נרשמת השנה ירידה במספר תלמידי בתי"ס. בתשס"ח ילמדו בחינוך היסודי והעל יסודי במחוז 177,147 תלמידים לעומת 179,850 תלמידים בתשס"ז. בדרום נפתחו השנה שבעה בתי"ס; יסודי ממלכתי-דתי באשדוד, יסודי ממלכתי-דתי באשקלון, יסודי-ממלכתי במועצה האזורית תמר, יסודי-ממלכתי במועצה המקומית שגב שלום, יסודי בחורה ויסודי-ממלכתי וחסיתב ביניים בדימונה. 5 בתי"ס נסגרו; יסודי ממלכתי-דתי בקריית גת, יסודי-ממלכתי במועצה האזורית תמר, יסודי-ממלכתי בעין גדי, חטיבת ביניים בערד ובי"ס מפתן בדימונה. אחד היעדים המרכזיים של מחוז דרום השנה הוא טיפוח האקלים החינוכי המיטבי. למטרה זו יופעלו מגוון תוכניות; התוכנית היישובית אס"א - אלימות, סמים, אלכוהול, התוכנית הבית ספרית אח"מ - אקלים חינוכי מיטבי, שתורחב השנה ל-130 בתי"ס נוספים, תוכנית "עמיתים" למניעת שימוש בסמים ואלכוהול ולפיתוח מנהיגות צעירה, תוכנית למניעת אלימות מינית בכל שכבות הגיל ותוכנית לפיתוח התנהגות נאותה בסיוע בעלי חיים - בגנים ובבתי"ס יסודיים. השנה גם יוטמע בכל מערכת החינוך המחוזית תקנון מחוזי שגובש אשתקד בידי וועדה מחוזית למניעת אלימות, והופץ בקרב כל מנהלי בתי"ס. יעדים מרכזיים נוספים של מחוז דרום השנה; קידום הישגים ומצוינות, יישום הרפורמה החינוכית "אופק חדש" בבתי"ס היסודיים ב-13 יישובים, הרחבת התוכנית למעורבות חברתית, תמיכה במוסדות החינוך בשדרות וביישובי עוטף עזה, קידום תוכנית החומש לשיפור החינוך במגזר הבדואי, שיפור השתלבותם במערכת החינוך של התלמידים מפוני גוש קטיף, וקליטת ילדי הפליטים מחבל דרפור שבסודן.

מחוז מרכז

■ תמיכה במנהלים חדשים - במחוז מרכז ילמדו השנה כ-334 אלף תלמידים ב-2,199 גני ילדים, 365 בתי"ס יסודיים, 243 בתי"ס על יסודיים ו-65 בתי"ס של החינוך המיוחד. השנה נפתחו במחוז שמונה בתי"ס חדשים ונסגרו שני בתי"ס. אחד היעדים המרכזיים של המחוז השנה הוא מצוינות בתרבות הארגונית ובארגון הידע במערכת החינוך המחוזית, תוך שיתוף פעולה עם הרשויות המקומיות ומוסדות אקדמיים. אחת הפעולות להשגת מטרה זו תהיה ליווי ותמיכה במנהלי בתי"ס חדשים באמצעות חברת ייעוץ רב תחומית בשם "המרכז לחשיבה פורצת דרך". יעדים מרכזיים נוספים של המחוז השנה הם; שיפור הישגים לימודיים ב-"בתי"ס אדומים" ו-"יישובים אדומים", שבהם הישגי התלמידים נמוכים במיוחד, עלייה במספר התלמידים מצוינים, הרחבת התוכניות המשותפות למחוז ולרשויות המקומיות לטיפול בנוער בסיכון, הטמעת תרבות של הערכה ומשוב - ברמת המורים בכיתות, בעבודת הצוות בביה"ס, המנהלים ומינהל החינוך היישובי. יעד נוסף של מחוז מרכז הוא שיפור התקשורת בין גורמי החינוך - מורים, הורים ותלמידים. השנה יופעלו במחוז מרכז פרויקטים לפיתוח והפעלה של יחידות לימוד מתקשבות במקצועות הליבה. כמו כן, יופעל פרויקט לפיתוח קהילות ברשת של מורים, מנהלים, תלמידים והורים בגני תקווה. במחוז מרכז גם ימשיך פרויקט כתוב"ם, המשלב בהוראה ובלימוד מחשבים ניידים. הפרויקט מתקיים בכפר סבא, יבנה, מזכרת בתיה, ראש העין.

מחוז תל אביב

■ טיפוח שעות הפנאי - במחוז תל אביב ילמדו השנה כ-166 אלף תלמידים ב-1026 גני ילדים, 184 בתי"ס יסודיים, 74 חטיבות